

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน คือ ราชการ ส่วนกลาง หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายในการบริหารประเทศ ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค หมายถึงหน่วยงานของทางราชการที่ได้รับมอบอำนาจส่วนกลางให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัด อําเภอ ราชการส่วนท้องถิ่น หมายถึงหน่วยงานที่รัฐบาลกระจายอำนาจให้กันในท้องถิ่นบริหารงานเพื่อแก้ปัญหาความต้องการแก่ประชาชนในท้องถิ่นเอง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินพุทธศักราช 2534 มาตรา 69 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 บัญญัติไว้ว่า “ห้องถิ่นใดที่เห็นสมควรจัดให้รายฎมีส่วนในการปกครองท้องถิ่นให้จัดระเบียบการปกครองเป็นราชการส่วนท้องถิ่น” และมาตรา 70 ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นดังนี้ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

แนวความคิดในการให้ประชานในท้องถิ่นได้ปกครองและบริหารกันเองนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างมากกับแนวความคิดในการกระจายอำนาจจากการปกครอง หลักการกระจายอำนาจการปกครองนี้เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยมีความเป็นอิสระปลอดจากการชี้นำของรัฐบาลกลาง มีความสามารถที่จะสนองตอบต่อความต้องการของพลเมืองในท้องถิ่นได้ แต่ในด้านนโยบายที่สำคัญยังคงต้องยึดนโยบายแห่งรัฐอยู่ เช่น นโยบายการเงินการคลังเป็นต้น ดังนั้นหน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่งในการที่จะดำเนินกิจกรรม การบริหารภารกิจของตนเองได้ แต่อีกส่วนหนึ่งนั้น รัฐบาลยังคงต้องคงเอกสิทธิ์ในการควบคุมเอาไว้ ทั้งนี้ก็เพื่อรักษาสภาพความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและความมั่นคงของชาติไว้ในเมือง ดังนั้นแนวความคิดในการจัดการปกครองท้องถิ่น จึงเกิดขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ท้องถิ่นได้มีอิสระในการปกครองตนเองส่วนร่วมทางการบริหาร มีสิทธิ์มีเสียงดำเนินการปกครองตนเองอันเป็นรากฐานและวิถีทางของการปกครองตาม

ระบบประชาธิปไตย ทำให้เกิดความรับผิดชอบเกิดความหวังແພນະປັບປຸງຕ່ອສິທີ ພລປະໄໂຍ້ນທີ່ພື້ນໄດ້ຮັບ ຜົ່ງເປັນເຄື່ອງມີທີ່ດີໃນການພັດທະນາການເມືອງຮະດັບຫາຕິຕ່ອໄປ ແຕ່ ປະໂຍ້ນໆຂອງການປັກຄອງທ້ອງຄົນທີ່ເປັນຮູ່ປະຣົມກີ່ອເຫຼຸຜລທີ່ວ່າ ໂນ໌ມີຜູ້ໄດ້ຮູ້ຕຶ້ງປັບປຸງຫາແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງທ້ອງຄົນໄດ້ດີທີ່ສຸດເທົ່າທ້ອງຄົນເອງ ຜົ່ງຈະທຳໃຫ້ເກີດການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂ ປັບປຸງຫາຂອງຕົນເອງໄດ້ເຮັດວຽກຮະບວນການທາງການເມືອງການປັກຄອງແລະການບໍລິຫານທ້ອງຄົນ ອັນ ຈະທຳໃຫ້ເກີດຜູ້ນໍາທ້ອງຄົນທີ່ຈະກ້າວໄປເປັນຜູ້ນໍາຮະດັບຫາຕິຕ່ອໄປ ແລະຢັ້ງເປັນການແປ່ງເບາກາຮະ ຂອງຮູ່ນາລ (ປະຫັດ ມະຍີທອງຄຳ ແລະຄນະ. 2524 : 14)

ตามຮູ່ປະຣົມນູ້ມູ່ແໜ່ງຮາຊາມາຈັກ ຖະໜາຍພູກຄາວ 2550 (2550 : 22-23) ໄດ້ໃຫ້ ຄວາມສຳຄັນກັບການຮະຈາຍອຳນາຈາກການປັກຄອງສ່ວນທ້ອງຄົນໂດຍໄດ້ກຳຫານດໄວ້ໃນໜາວ 5 ແນວນໂຍນາຍພື້ນຮູ່ນາລ ແກ້ໄຂຮູ່ນາລ 78 ກຳຫານດໄກ້ຮູ່ຕົ້ງກະຮາຍອຳນາຈາໄຫ້ທ້ອງຄົນ ພົ່ງຕົນເອງ ແລະຕັດສິນໄວໃນກົງການຂອງທ້ອງຄົນໄດ້ເອງ ພັດທະນາເຄຸຍຮູ່ກົງຂອງທ້ອງຄົນ ຮະບນ ສາຫະລຸປ່ປາກ ແລະສາຫະລຸປ່ປາກ ຕລອດທີ່ໂຄຮ່ວງສ້າງພື້ນຮູ່ນາລສາຫະລຸປ່ປາກ ໃນທ້ອງຄົນໄຫ້ ທົ່ວເລີ່ມແຕ່ເກີດກັນທີ່ວ່າປະເທດ

ໃນຕ້ານການປັກຄອງສ່ວນທ້ອງຄົນຮູ່ປະຣົມນູ້ມູ່ແໜ່ງຮາຊາມາຈັກ ຖະໜາຍພູກຄາວ 2550 ໄດ້ນັບຜູ້ຕົ້ນໄວ່ວ່າ ຮູ່ຈະຕ້ອງໃຫ້ກວາມເປັນອີສະຮະແກ່ທ້ອງຄົນຕາມຫລັກແໜ່ງການປັກຄອງ ຕົນເອງຕາມເຈດນາມເນື້ອງປະຊາຊົນໃນທ້ອງຄົນ ໂດຍອັນດັບປັກຄອງສ່ວນທ້ອງຄົນທີ່ໜ້າລາຍ ຍ່ອມມີອີສະຮະໃນການກຳຫານດໂຍນາຍການປັກຄອງ ການບໍລິຫານການເນີນກາຮັດສັງ ແລະມີອຳນາຈ ທັນ້າທີ່ຂອງຕົນເອງ ໂດຍເລັກພະ ໂດຍຮູ່ນາລເປັນຜູ້ກຳກັນຄູແລອງຄົກປັກຄອງສ່ວນທ້ອງຄົນເທົ່າທີ່ ຈຳເປັນກາຍໃນການອົບອະກຸນໝາຍແລະເພື່ອກະຮາຍອຳນາຈໄຫ້ແກ່ທ້ອງຄົນເພີ່ມຂຶ້ນອ່າຍຕ່ອນເນື່ອງ

ເທັນາດຕຳບລັສົກນ ໄດ້ຂຽນຮູ່ນາລຈາກສູກາກົບນາລເປັນເທັນາດ ຕາມພະຮະນັບຜູ້ຕົ້ນ ເປົ້າຍັນແປ່ງຮູ່ນາລຈາກສູກາກົບນາລເປັນເທັນາດ ພ.ສ. 2542 ເມື່ອວັນທີ 25 ພຸດຍການ 2542 ນີ້ຮູ່ນາລເປັນນິຕົນຸກຄລ ແລະເປັນອົງຄຣປັກຄອງສ່ວນທ້ອງຄົນຮູ່ປັບປຸງທີ່ຈັດຕັ້ງຈິ້ນກາປີໄດ້ ພັດທະນາການຮະຈາຍອຳນາຈຂອງຮູ່ນາລ ທີ່ມີ່ນັ້ນໃຫ້ການບໍລິຫານສາມາດດຳເນີນໄປໄດ້ຍ່າງນີ້ ປະສິທີກາພ ມີຄວາມຄລອງຕົວໃນການບໍລິຫານ ແລະການຮະຈາຍອຳນາຈໄປສູ່ປະຊາຊົນ ນາກຍື່ງໜີ້ເພື່ອໃຫ້ການບໍລິຫານຂອງເທັນາດນີ້ ສາວອງຕອນຄວາມຕ້ອງການຂອງປະຊາຊົນ ໄທິນາກທີ່ສຸດໜີ້ເຖື່ອເປັນຫລັກການສຳຄັນຢື່ງ

ແຕ່ຫຼັງຈາກທີ່ມີການຍົກຮູ່ນາລຈາກສູກາກົບນາລເປັນເທັນາດ ຕາມພະຮະນັບຜູ້ຕົ້ນ ດັ່ງກ່າວແລ້ວ ກາງກົງໜ້າທີ່ອັນສຳຄັນທີ່ຕ້ອງກະທຳ ແລະອາຈະກະທຳຕາມທີ່ໄດ້ນັບຜູ້ຕົ້ນໄວ້ໃນ ພະຮະນັບຜູ້ຕົ້ນເທັນາດ ພ.ສ. 2496 ແລະທີ່ແກ່ໄປເພີ່ມເຕີມ (ລັບນັ້ນທີ່ 12) ພ.ສ. 2546

ประกอบด้วยพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ล้วนแต่มีเจตนารมณ์ที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ เน้นในเรื่องของการให้บริการและลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน อำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เนื้อหาที่กำหนดไว้เป็นแนวทางการบริหารราชการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการบริหารราชการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 คือ

1. การบริหารราชการที่ง่ายให้เกิดประโยชน์สูงแก่ประชาชน โดยยึดเค้าประชาชน เป็นศูนย์กลาง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และก่อให้เกิดผลกรະเทวนานาทางที่คือการพัฒนาชีวิตที่ดีของประชาชน
2. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ โดยยึดการบริหารแบบบูรณาการ ซึ่งมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่สอดคล้อง เป็นไปในทางเดียวกัน โดยจัดทำสำนักงานการปฏิบัติราชการ ไว้ล่วงหน้าที่สามารถแสดงผลและวัดผลงานได้อย่างชัดเจน
3. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ โดยในการดำเนินภารกิจของรัฐโดยจะต้องมีการเปลี่ยนเที่ยบต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ทั้งภายในหน่วยงานของตนเอง และระหว่างหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เป็นการดำเนินภารกิจในลักษณะเดียวกัน เพื่อคุ้มครองที่ดีกว่ามีความคุ้มค่ากับเงินลงทุนที่เกิดจากการนำเงินภาษีของประชาชนไปใช้หรือไม่
4. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น โดยลดขั้นตอน และระยะเวลาการปฏิบัติราชการลงจากที่เป็นอยู่เดิม มอบอำนาจการตัดสินใจให้กับผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน สามารถรับบริการให้แล้วเสร็จในที่เดียวกัน เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวกรวดเร็วขึ้น
5. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ โดยจะต้องมีการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการขั้นตอนการทำงานใหม่อยู่เสมอ จัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นของงาน หรือโครงการที่จะทำให้สอดคล้องกับแผนงาน งบประมาณ และปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ ให้เหมาะสม
6. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้แก่ การปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นถึงความต้องการ และความพึงพอใจของประชาชนผู้มารับ

บริการเป็นหลัก จึงต้องมีการสำรวจความต้องการของประชาชน และความทึ่งพอดใจของผู้มา
รับบริการในหลากหลายวิธี และเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติราชการ

7. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ โดยจะต้องสร้างระบบ

การควบคุมตนเอง และมีการตรวจสอบ ติดตาม วัดผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะ
ทำให้สามารถผลักดันการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ทั้งขั้นช่วยให้การพิจารณาดำเนิน ความชอบ และรางวัลเป็นไปตามผลการปฏิบัติงาน
อย่างจริงจัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 52 ได้มีการกำหนดให้
องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับผิดชอบและทำหน้าที่ส่งเสริมสันบสนุนการสร้างเสริม
สุขภาพของประชาชน รวมถึงพระราชบัญญัติการกระจายอำนาจการปกครองสู่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดแนวทางในด้านการคุ้มครองสุขภาพ โดยได้มีการกระจาย
อำนาจการบริหารจัดการภารกิจด้านการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมโรคและการสาธารณสุข
มูลฐาน ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดูแลและรับผิดชอบ ทั้งนี้โดยเริ่มดำเนินการมา
ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา ในส่วนของการดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น
ยังมีผลการดำเนินงานแตกต่างกันไปตามสภาพความพร้อม และศักยภาพความเข้มแข็งของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพบว่าการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ส่วนมากยังมีปัญหาด้านการขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ปัญหาด้านโครงสร้าง
กำลังคนและงบประมาณ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่
ในบทบาทด้านสาธารณสุขได้เพียงบางพันธกิจเท่านั้น

นอกจากนี้องค์การอนามัยโลกได้ผลักดันแนวคิดใหม่ คือ บุคลศาสตร์การสร้าง
เสริมสุขภาพ (Health Promotion Strategy) โดยออกมาเป็นกฎบัตรอัตตาวา (Ottawa
Charter) ขยายความ “การสร้างเสริมสุขภาพ” ออกไปจากความเข้าใจเดิม ๆ ให้มีความหมาย
ใหม่กว่า คือ “กระบวนการของการเพิ่มสมรรถนะให้คนสามารถควบคุมปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด
สุขภาพ และเป็นผลให้บุคคลมีสุขภาพดี สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม
รวมไปถึงการปรับสิ่งแวดล้อมให้อื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี” ซึ่งมีหลักการสำคัญอยู่ 5 ประการ
คือ เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ต้องมีส่วนร่วมของสาธารณะให้ความสำคัญ
กับปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมลดความไม่เท่าเทียมและความไม่มุติธรรมในสังคม และ
กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาคต่าง ๆ (กระทรวงสาธารณสุข กองสุขศึกษา, 2544 :
35)

โดยการสร้างเสริมสุขภาพในความหมายใหม่ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ (สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2548 : 10)

ประการที่ 1 การพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ (Healthy public policy development)

ประการที่ 2 การสร้างสิ่งแวดล้อม/สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ (Create healthy environment)

ประการที่ 3 การสร้างเสริมความเข้มแข็งชุมชน/กระบวนการชุมชน (Community strengthening)

ประการที่ 4 การพัฒนาทักษะส่วนบุคคลให้สามารถปรับพฤติกรรม เพื่อการสร้างสุขภาพ (Personal skill development)

ประการที่ 5 การปรับเปลี่ยนระบบบริการการแพทย์และสาธารณสุข ให้เป็นไปในลักษณะผสมผสานและองค์รวม (Health care /service systems re-orientation)

การเปลี่ยนแปลงทางค้านการเมืองการปกครองของประเทศไทยทำให้การบริหารจัดการในระบบสุขภาพต้องปรับกระบวนการหัตถ์ใหม่ แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานสาธารณสุขให้มีความเหมาะสมและดำเนินการให้มีผลบังคับใช้อย่างจริงจัง เช่น พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ 2543 พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. 2544 เป็นต้น โดยจะต้องสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ มีการบริหารจัดการระบบสุขภาพแนวใหม่ ที่สอดรับกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ การปฏิรูประบบบริการภาครัฐ การดำเนินการในช่วงแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 9 จึงเป็นช่วงที่มีความสำคัญมากที่สุดเปลี่ยนผ่านที่ต้องเตรียมการรองรับอย่างรอบด้าน ทั้งนโยบายการจำกัดกำลังคนของภาครัฐ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ และกระแสการปฏิรูประบบสาธารณสุข ทำให้หน่วยงานสาธารณสุขต้องปรับปรุงองค์กรเพื่อรับรับการต่อยอดการกิจ ต้องพัฒนาศักยภาพในการจัดการกำลังคน รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทันต่อเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า พัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ บุคลากรสามารถปรับตัวและปรับองค์กรให้สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงและการกิจที่เพิ่มขึ้นได้ การปรับเปลี่ยนระบบบริการสาธารณสุข (Health Service System Reorientation) มีการกำหนดและประกาศนโยบายการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า เพื่อให้คนไทยทุกคนมีโอกาสเข้าถึงบริการสุขภาพที่ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง และมี

การประกาศใช้พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 รองรับการดำเนินงานให้ยั่งยืน โดยยึดหลักการ “การสร้างสุขภาพ” นำ “การซื่อมสุขภาพ” โดยรัฐบาลได้ประกาศนโยบายให้ปี พ.ศ. 2545 เป็นปีเริ่มต้นแห่งการรวมพลังสร้างสุขภาพ (กระทรวงสาธารณสุข กองสุขศึกษา 2544 :18)

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 โดยได้ดำเนินตามภารกิจ ได้แก่ งานส่งเสริมสุขภาพ งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ งานสัตวแพทย์ งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม งานสุขาภิบาลอาหารและตลาดสด งานกำจัดขยายมูลฝอยและงานรักษาความสะอาดในปีงบประมาณ 2550 (กุมภาพันธ์ – เมษายน) ตลาดสดเทศบาลตำบลสังคมได้เข้าร่วมประกวดตลาดสดดี มีมาตรฐานน้ำดื่มสะอาด จากการค้าภายในร่วมกับสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดหนองคายและได้รับรางวัลที่ 1 (เมษายน) ประเภทตลาดน้ำดื่มน้ำพร้อมโอลีประการเกียรติคุณ

หลังจากที่ได้รับรางวัลดังกล่าว เทศบาลตำบลสังคมได้ดำเนินการพัฒนาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองความพึงพอใจสูงสุดของประชาชน และปรากฏว่ามีประชาชนได้ขอรับบริการด้านต่าง ๆ จากเทศบาลเป็นประจำเป็นระยะเวลาต่อมา 8 เดือนเศษ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา หลังจากที่ได้รับรางวัลขึ้นไม่มีหน่วยงานใดได้ทำการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม เพื่อให้การพัฒนาด้านการให้บริการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคมให้ประชาชนมีความพึงพอใจมากขึ้น ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคายเห็นว่าควรมีการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมว่าอยู่ในระดับใด ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะสามารถเป็นข้อมูลในการพัฒนาการให้บริการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนมีความพึงพอใจมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ แต่ก่อต่างกัน ต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการด้านสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

สามมิติฐานของการวิจัย

1. ความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมาก

2. ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพแต่ก่อต่างกัน มีความพึงพอใจต่อ การให้บริการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคายแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ในการวิจัยคือ เทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้มารับบริการด้านสาธารณสุข จากกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำนวน 185 คน (สถิติ ตุลาคม 2549 – กันยายน 2550)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในงานวิจัย จำนวน 126 คน ได้จากการคำนวณ หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ยามานาเคน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.1.1 เพศ

3.1.2 ระดับการศึกษา

3.1.3 อาชีพ

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ ความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อําเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำนวน 5 ด้าน โดยผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

3.2.1 ด้านให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน

3.2.2 ด้านให้บริการอย่างรวดเร็วทันเวลา

3.2.3 ด้านให้บริการอย่างเพียงพอ

3.2.4 ด้านให้บริการอย่างต่อเนื่อง

3.2.5 ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. เทศบาลตำบล หมายถึง เทศบาลตำบลสังคม อําเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 โดยพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542

2. ผู้มารับบริการ หมายถึง ประชาชนในเขตเทศบาลผู้มาใช้บริการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อําเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

3. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ ยินดี หรือมีเจตคติที่ดีที่ได้รับจากการให้บริการด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน ในกรณีที่ครั้งนี้ ความพึงพอใจหมายถึง ความพึงพอใจของผู้มารับบริการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลสังคม อําเภอสังคม จังหวัดหนองคาย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน การให้บริการอย่างรวดเร็วทันเวลา การให้บริการอย่างเพียงพอ การให้บริการอย่างต่อเนื่อง และ การให้บริการอย่างก้าวหน้า

4. เจ้าหน้าที่ หมายถึง เจ้าหน้าที่ของเทศบาลที่ปฏิบัติหน้าที่งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อําเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

5. ผู้ให้บริการ หมายถึง ผู้มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ บริการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลสังคม อําเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

6. การให้บริการ หมายถึง กระบวนการของการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเทศบาล ตำบลสังคม อําเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

7. สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การใด ๆ ที่มุ่งกระทำโดยส่งเสริม สนับสนุนพุทธิกรรมบุคคล สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อเสริมสร้างให้บุคคล ครอบครัว

และชุมชนมีสุขภาวะและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัด
หนองคาย

8. การบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารจัดการของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอ
สังคม จังหวัดหนองคาย ในด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

9. การให้บริการอย่างเท่าเทียม หมายถึง การให้บริการด้านสาธารณสุขและ
สิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคายในลักษณะดังนี้

9.1 การให้บริการเป็นไปตามลำดับก่อนหลัง

9.2 เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำกับผู้มารับบริการทุกกลุ่มอาชีพเท่าเทียมกัน

9.3 เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกให้กับบุคคลทุกกลุ่มอาชีพเท่าเทียมกัน

9.4 เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพและเป็นมิตรกับทุกคน

9.5 การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมมีการแยกแจงรายละเอียดชัดเจน

10. การให้บริการอย่างรวดเร็วทันเวลา หมายถึง การให้บริการด้านสาธารณสุข
และสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ในลักษณะดังนี้

10.1 เจ้าหน้าที่ให้บริการรวดเร็วและตรงต่อเวลา

10.2 ระยะเวลาในการให้บริการมีความเหมาะสม

10.3 ป้ายบอกขั้นตอนการรับบริการชัดเจน เช้าใจง่าย

10.4 การให้บริการเป็นระบบ ชัดเจน ไม่ซ้ำซาก

10.5 ขั้นตอนต่างๆ ในการให้บริการมีความสะดวกรวดเร็ว

11. การให้บริการอย่างเพียงพอ หมายถึง การให้บริการด้านสาธารณสุขและ
สิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคายในลักษณะดังนี้

11.1 สถานที่นั่งรอรับบริการมีจำนวนเพียงพอ กับผู้มาติดต่อขอรับบริการ

11.2 มีห้องน้ำสะอาดและเพียงพอ บริการแก่ผู้มาติดต่อขอรับบริการ

11.3 มีจำนวนเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการเพียงพอต่อผู้มารับบริการ

11.4 มีอุปกรณ์เครื่องเขียนสำหรับใช้ในการกรอกข้อมูลในการบริการอย่าง

เพียงพอ

11.5 มีสถานที่จอดรถของผู้มาติดต่อขอรับบริการอย่างเพียงพอ

12. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การให้บริการด้านสาธารณสุขและ
สิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ในลักษณะดังนี้

- 12.1 เจ้าหน้าที่มีความรับผิดชอบและติดตามงานของผู้มารับบริการ
จนถึงสิ้นเสร็จ
- 12.2 มีการจัดการแบบเบ็ดเสร็จสำหรับงานที่ต่อเนื่องกัน
 - 12.3 การให้บริการ nokเวลาทำการและวันหยุดราชการสม่ำเสมอ
 - 12.4 เจ้าหน้าที่ให้บริการเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ สามารถทำงานทดแทนกันได้
 - 12.5 มีการติดตาม ปรับปรุงแก้ไขรายการให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
13. การให้บริการอย่างก้าวหน้า หมายถึง การให้บริการด้านสาธารณสุขและ
สิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ในลักษณะดังนี้
- 13.1 เอกสาร คำร้องขอรับบริการหักเงินและเข้าใจง่าย
 - 13.2 คู่มือหรือแผ่นพับบริการผู้มาติดต่อมีเพียงพอ
 - 13.3 มีการจัดให้มีระบบการฟังข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง
 - 13.4 มีการให้บริการติดต่อสอบถาม และขอรับบริการได้หลายช่องทาง เช่น
ทางโทรศัพท์ โทรเลข ไปรษณีย์ หรือทางอินเทอร์เน็ต
 - 13.5 มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความสามารถและความชำนาญในการให้บริการ
ตลอดเวลาบริการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อสนับสนุนที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผน เพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพการให้บริการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอ
สังคม จังหวัดหนองคาย